

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐνάτος

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσια.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

20 Ἰανουαρίου 1880

Σφραγίς τοῦ
ΑΡΜΟΣΤΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ἐν ἔτει 1823.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἀνωτέρω σφραγίδος, ὡς καὶ τὸ τοῦ «Γενικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Οἰκονομίας» ἐν ἔτει 1823, τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ 211 ἀριθμῷ τῆς Ἐστίας, ἐκιοινοποιήθη ἡμῖν παρὰ τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Τομπάζης, οὗτινος ὁ πάππος διετέλεσεν ἀρμοστής τῆς Κρήτης. Σ. τ. Δ.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1821 ἔτους ὑψώθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ περιωνύμῳ μὲν, πολυπαθεῖ δὲ νήσῳ τῆς Κρήτης ἢ τροπαιοῦχος σημαία τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ἡ κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἀ' ἐθνικῆς συνελεύσεως κατασταθεῖσα ἐν τῇ Ἑλλάδι Κυβέρνησις ἐν ἔτει 1822, ἀπέστειλεν εἰς Κρήτην διοργανιστὴν τὸν μακαρίτην Πέτρον Σκυλιτζῆν Ὀμηρίδην. Ὁ διοργανισμὸς συνετάχθη καὶ, ὑπογραφείσιν ὑπὸ τῶν συνελθόντων ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ «ἐν Ἀρμένιοις τῇ 20 Μαΐου 1822», ἐδημοσιεύθη καθ' ὅλην τὴν νήσον, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Προσωρινὸν πολιτεῦμα τῆς νήσου Κρήτης»· δυνάμει δ' αὐτοῦ ἡ ἐσωτερικὴ τῆς νήσου διοίκησις διεπιστεύθη εἰς ἓνα Γενικὸν Ἐπαρχον (τὸν Μιχαὴλ Κομνητὸν Ἀφεντουλιέρ) καὶ εἰς ἕξ Γενικά Φροντιστήρια (Ἐπιτροπὰς), ἀπὸ ἐντοπίους συγκεκριημένα καὶ ἔχοντα, ἰδίᾳ καὶ διακεκριμένως, ἕκαστον τὴν διεύθυνσιν ἑνὸς τῶν κλάδων τῆς ἐπὶ τόπου Διοικητικῆς ὑπηρεσίας (ἀρθρ. 15' καὶ 16' τοῦ Διοργανισμοῦ). Διὰ λόγους, ὧν ἡ ἔκθεσις εἶνε ἕδε περιττὴ—ἄτε ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, τῶν ἐν τῇ ἐμῇ συλλογῇ τῶν κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος δεδημοσιευμένων, καταφανεῖς γινόμενοι—, ἡ θέσις τοῦ Γενικοῦ Ἐπαρχοῦ καθιερώθη μετὰ παρέλευσιν ἔτους σχεδὸν κατ' ἄ-

πόρασιν δὲ τῆς ἐν Ἀστρείῳ Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, 18 Ἀπριλίου 1823, διωρίσθη ἐν μηνὶ Μαΐῳ αὐτοῦ ἔτους Ἀρμοστής ὁ μακαρίτης Ευμανουὴλ Τομπάζης, ἔχων παρ' ἑαυτῷ καὶ δύο Συμβούλους. Καὶ σύμβουλοι μὲν ἐξελέγησαν τότε οἱ κύριοι Ἀναγνώστης Ζαφειρόπουλος καὶ Δρόσος Μανσόλας· παραιτηθέντα δὲ τὸν κύριον Μανσόλαν ἀντικατέστησεν ὁ κύριος Ἀγαμέμνων Αὐγερινός· ἀλλ' οἱ σύμβουλοι οὗτοι οὐδέποτε ἀπῆλθον εἰς Κρήτην, ἕνεκα τῆς δυσχερείας, ὡς φαίνεται, τῶν τότε περιστάσεων. Ὅθεν ὁ Ἀρμοστής ἐνήργει μόνος τὰ τῆς τοπικῆς ἐκείνης διοικήσεως, ἔχων ἰδιαίτερον παρ' ἑαυτῷ Συμβούλιον τοὺς διευθύνοντας τὰ Γενικά Φροντιστήρια, ἅτινα ἀντὶ τῶν προτέρων ἔξ περιώρισεν εἰς τρία (τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ τοῦ Πολέμου καὶ τὸ τῆς Οἰκονομίας) διὰ νέου Ὁργανισμοῦ, εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν σύσταξιν συνέδραμον οἱ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου αὐτοῦ τοῦ Ἀρμοστοῦ προσκληθέντες κύριοι: Στέφανος Κανέλλος, Γεώργιος Σπανιολάκης, Γεώργιος Καλόγνωμος, Νικόλαος Καλλέργης, Νεόφυτος Οἰκονόμος, Γεώργιος Καλαμαράς καὶ Ἰεζείσιος Λάτρις. Τὸν ὄργανισμὸν δ' αὐτὸν κυρώσας διὰ τῆς ὑπογραφῆς του, «τῇ 15 Ἰουνίου 1823, ἐν Ἀρκοῦδενᾷ χωρίῳ τῆς ἐπαρχίας Ῥεθύμνης» ὁ Ἀρμοστής, ὑπέβαλεν ἔπειτα κατὰ τὴν τάξιν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

Τῶν ἕδε συνοπτικῶς ἐκτεθέντων τὰς λεπτομερείας δύναται ὁ βουλόμενος ἰ' ἀνεύρη ἐν τῇ ἄνωθι μνημονευθείσῃ συλλογῇ μου (Τόμ. Β', σελ. 83.—Τόμ. Γ', σελ. 99—147—καὶ Τόμ. Δ', σελ. 7—32).

Ὅτι δὲ ὁ ἄνωθι παρατεθεὶς τύπος καὶ ὁ ἐν τῷ ἀριθ. 211 τῆς Ἐστίας τῶν δύο σφραγίδων εἰσὶν ὁ μὲν τῆς τοῦ Ἀρμοστοῦ, ὁ δὲ τῆς τοῦ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Φροντιστηρίου, οὐδεμία μένει ἀμφιβολία, ὅποταν μάλιστα, πρὸς ταῖς μνημονευθείσας διατάξεις αὐτοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς ἐναυσίου τοπικῆς Διοικήσεως τῆς Κρήτης, ἐπὶ Ἀρμοστοῦ Μ. Τομπάζη, ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ ἡ πρὸς τὴν οἰκογενεῖαν Τομπάζη διάσωσις αὐτῶν τούτων τῶν σφραγίδων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Ἰανουαρίου 1880.

Α. Ζ. ΜΑΥΡΟΚΑΣ